

האם הגיע שמואל תמיר אל סוף הדרך?

טורתיסט בלי טורתיסט

את העיקר. והעיקר הוא תמיר עצמו. מעורר לא היה נאמן לרעיונות, להשקפות, לעמיתים או למיסגרות. אך תמיד היה נאמן לשמואל תמיר. תכונות אלה מסבירות במידה רבה את דרך-חייו, שאין לה כל הסבר אחר. השל-בים: (1) חרות. אחרי תקופה של חברות באצ"ל, שבה לא פעל כלוחם, נעצר על-ידי הבריטים ונשלח למחנה בקניה. עם קום המדינה הוחזר לארץ, אך לא התגייס לצה"ל, אף שהיה בן 24. תחת זאת נכנס לפעילות במפלגתו החדשה של מנחם בגין, תנועת-החרות. בגין טיפה אותו לקח אותו עימו לסיור בארצות-הברית. אילו נשאר במפלגה, כנושא-כליו הנאמן של בגין, היה יכול להיות כיום יורש-העצר. אך לתמיר אצה הדרך. הוא הבין

לזולתו, ובייחוד לאותם המשרתים אותו. האמונה המוחלטת בעליונותו היא הגורמת לכל צרותיו. ביגלל אמונה זו, אין הוא יכול לשבת בשקט זמן רב, לכלכל את מעשיו בסבי-לנות ובשקידה. היא גורמת-לכך שאחרי כל תקופה של הישג והצלחה, הוא עושה מעשה-ישוט. ההורס במחיריך את הכל והמחזיר אותו לנקודת-האפס. יריביו טוענים כי הוא אדם חסר כל עקרונות, המחליף את דעותיו כמו גרביים משומשים, לפי האינטרס של הרגע. אך זוהי א-ידיעה: לתמיר יש עיקרון-ברזל שאינו משתנה, והוא שטובתו של שמואל תמיר וטובת עם-ישראל אחת היא. מה שטוב לתמיר, טוב לעם-ישראל. דעות, השקפות, מצעים, רעיונות — כל אלה אינם בעיניו אלא אמצעים שנועדו לשרת

צרות וכמביא-אסונות — כפי שיש לשמואל תמיר.

פילוגים וסקנדלים

רמה לכך הקאריירה של תמיר עצי-מה, רצופת הפילוגים והשערוריות. לא היה בה אף שלב אחד, שלא נגמר בהתפוצצות של מריבות וסקנדלים. יש המייחסים זאת לאופיו של האיש עצמו. שמואל מ(שה) תמיר-כצנלסון הוא בנה היחידי של מישפחה ירושלמית ותיקה, ונבן של מישפחת כצנלסון המסועפת, והוא למד משהר ילדותו מהוריו שהוא נועד לגדולות. מעולם לא היה לו הספק הקטן ביותר ביעודו להיות ראש ממשלת-ישראל ומנהיג האומה. הוא רוחש בוז תהומי

מזואל תמיר ישב מול מצלמת הטל-וויזיה, חיוור כסיד. זה עתה שמע מפי חנוך סמית, הנביא-התורן של הבחי-רות, כי רשימתו לא עברה את אחו-החסימה.

זה היה במוצאי יום-הבחיירות לכנסת השביעית, ב-1969. בפעם היחידה בכל חי-קאריירה הארוכה המפותלת שלו התייצב אז תמיר בראש רשימה עצמאית. שעתים אחרי סגירת הקלפיות מסר סמית את החזיתו.

תמיר נדהם. באותה מערכת-הבחיירות זכה בגיבוי עיתונאי חסר-תקדים. העיתור-נים השונים, ובראשם הארץ, התחרו ביני-הם בביצירת פולחן לאישיותו. הוא תואר כמורד נועז וכלוחם בשחיתות. עיתונאים היו מוכנים להקדיש כותרות ראשיות לכל פיתוק ושיחוק שלו. אך הבוחר לא התרשם. בסופו של דבר עבר אז תמיר את אחו-החסימה. הוא אף זכה במנדאט שני, על חודם של כמה קולות, ולמעשה על חשבון רק"ה, שכמה עשרות מפעיליה נעצרו ערב הבחיירות.

אך הוא לא שכה את הלכה. בליבו החי-ליט: לעולם לא עוד.

השבוע, כאשר עמד לפני קור-אסום, ואחרי שספג סטירת-לחי מצלצלת מירי הליכוד, עדיין השפיעה עליו הטראומה של 1969. לא היה לא חשק לעבור נסיון זה שנית.

דיבוק תמיר

יצד הגיע האיש למצב-ביש זה, שכל הדלתות סגורות לפניו? "תמיר הוא בעל כישרונות רבים, בייחוד בשטח יחסי-הציבור, והפירסום העצמי". אמר אחד מעמיתיו, המתייחס אליו ברגי-שות מעורבים. "אבל אין הוא מסוגל לתכ-נן את מעשיו מראש ולשקול שיקולים איסטראטגיים. הוא סומך על יכולתו לשכ-נע כל אדם לשרת אותו. כשהוא נכשל, הוא אובד עצות".

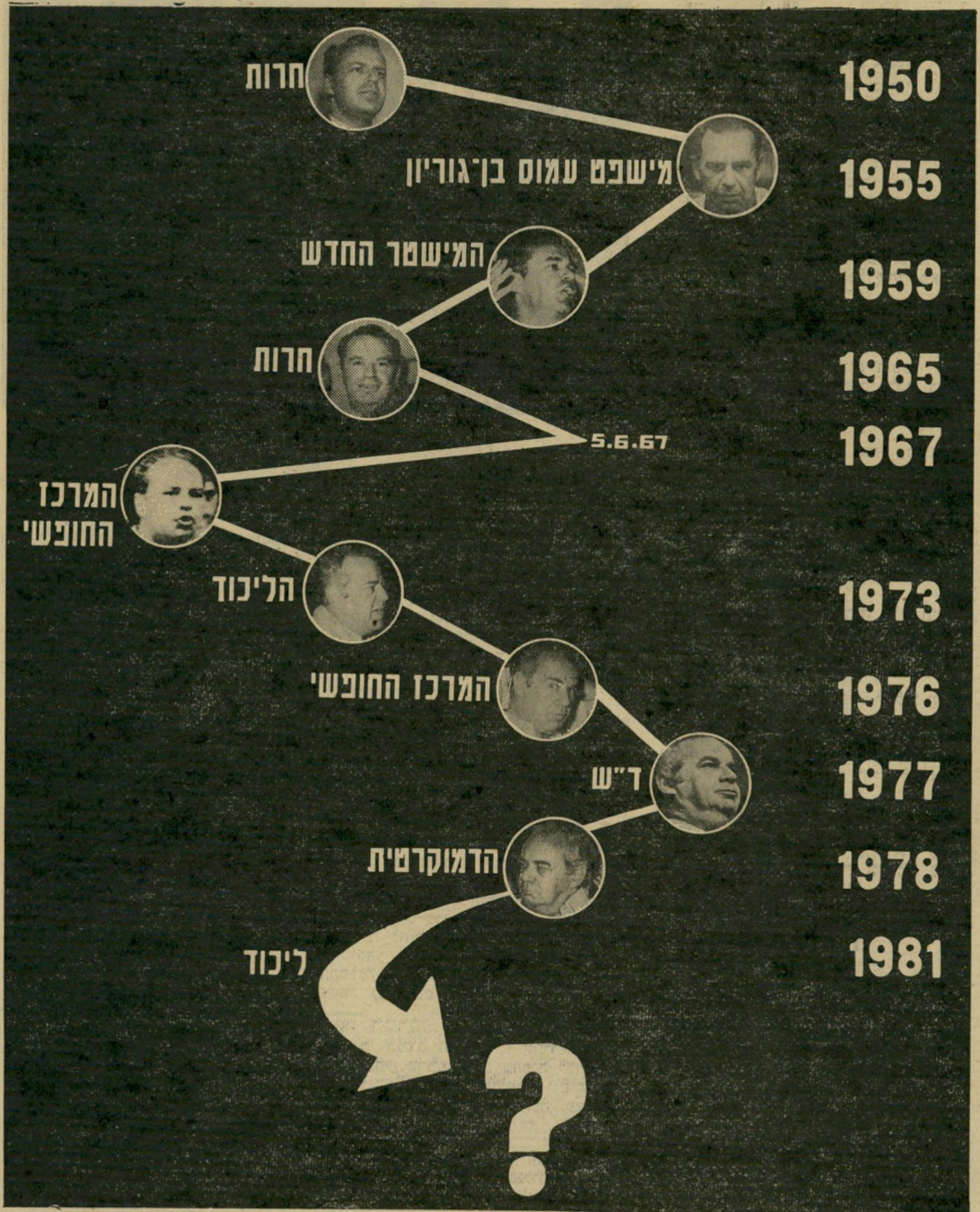
השבוע נכשל תמיר בישוון-חרוץ, והוא היה אובד עצות. אחי-רי שלושים שנה של פרמפים עק-עגלות שונות, וקפיצה מעגלה אחת לשנייה תוך כדי דהירה, נשאר ברי פרמפ.

לקורא-העיתונים זה לא היה מובן. הם גיוונו מפירות אחד הכישרונות המופלאים ביותר של תמיר. תמיד, לכל אורך דרכו העקלקלה, מצא עיתונאים ועורכים שה-תעבדו לו לחלוטין, ושהיו מוכנים לשרת אותו בלב ובנפש. בלי כל תמורה, כימעט כולם הפכו לאחר מכן שונאים.

בחוגי המיקצוע העיתונאי ידועה תופעה זו היטב, ואף מעוררת חיוכים. עיתונאים ששירתו את תמיר בעבר מביטים ברחמי-נות ב"קורבנות" החדשים, הכותבים עליו מאמרי-הערצה בסיגנון של נערה בת-טיפש-עשרה. "נכנס בהם הדיבוק של תמיר", הם אומרים, וממתנינים כי המעריי-צים של היום יהפכו לאויבים של מחר.

חברת העיתונאים הסוגדים לתמיר לא נעלמה גם כאשר פעל תמיר. כשר-המיש-פטים, לסתימת פי העיתונות, כפי שלא העז לפעול אף אחד מקודמיו. חקיקת חוקים אלה לא הפריעה למעריצים להקדיש השבוע מאמרים ארוכים לשמואל תמיר, לקונן על שרירות-ליבם של ראשי הליכוד, לתבוע מהם לקבלו לשרותיהם, ולגנות את החל-סחם הסופית.

לרוע מזלו של תמיר, לא עשו מאמרים אלה כל רושם על ראשי הליכוד. כמו ראשי המפלגות האחרות בארץ, הם הכירו את תמיר שלא באמצעות מאמרי-מעריצים. ואיש מהם לא היה מוכן "לגעת בו ב-קילשון", כדברי אחד מהם. כי אין איש פוליטי בארץ שיש לו שם כה רע כהכחן, כפלגן, כסכסכן, כעושה-

דרך היגזאגים: מקצה לקצה ובחזרה בעשרה שלבים